

TELEGRAFUL ROMAN.

N° 22.

AN 818 X.

Săb. 18. Martie. 1862.

Telegraful este de două ori pe săptămână: Joi și Duminică. — Prețurile de expediție sunt: pe săptămână la 4 r. pe săptămână, pe luna la 30 r. pe luna, pe trimestru la 80 r. pe trimestru, pe semestru la 150 r. pe semestru, pe an la 300 r. pe an. — Prețurile de expediție sunt: pe săptămână la 4 r. pe săptămână, pe luna la 30 r. pe luna, pe trimestru la 80 r. pe trimestru, pe semestru la 150 r. pe semestru, pe an la 300 r. pe an.

Prețurile de expediție sunt: pe săptămână la 4 r. pe săptămână, pe luna la 30 r. pe luna, pe trimestru la 80 r. pe trimestru, pe semestru la 150 r. pe semestru, pe an la 300 r. pe an.

Telegram

Dat din Oradea Mare la 27 Martie 3 ore 15 min. după amiază, codit la Sibiu la 27 Martie la 4 ore 23 min. după amiază.
Jurnalul „Telegraful român.”
Excelența Sa Bar. Erdeli Episcopul greco-catolic din Oradea mare a scris astăzi la 6 ore.

Gozman.

Declaratiunea

D. Mocioni despre cele ce s'au facut pana acum a in caus'a Mitropoliei noastre.

D. Deputat in caus'a Mitropoliei romane A. Mocioni a dat in „Concordia” urmatoarea declaratiune, care noi o reproducem cu atata mai bucurosu, cu catu ea marita a fi cunoscuta si cetitorilor nostrii.

VIEN'A, in 20. Martiu 1862.

Dupa ce de unu timpu incoace am luat iniativ'a in afacerile nostre Ierarchice, si amesuratu convingerei mele am nisnita a face tote pasiunile convincoase in acesta privint'a, me simtu detoriu in legatura cu cele analisate in articolulu meu din 1-a Ianuaru a. c. a mai face urmatoarele impartasiri despre cele, ce au decursu si s'au indeplinitu in caus'a acesta, cu atatu mai virtosu, cu catu sum convinsu, eamea fiacare Romanu orthodoxu simte o mare multamire morala intielegandu starea lucrurilor d'in trecutulu celu mai de aproape fatia cu afacerile nostre bisericesci.

Spre inaintarea acestei cause am aflatu de scopu a convoca pe 21 Ianuaru a. c. la o adunare pre cei mai destinsi barbati d'in diecesele, Aradului, Timisiorii si Versietiuului. Toti acesti barbati, demni de tota stim'a, in frunte cu Illustriitatea Sa, Domnulu Episcopu aradanu, Procopiu Ivacicoviciu, dupa intielegerea urmata, fara vre o bagare de seama unanimu s'au invoitu si declarat pentru despartirea administrativa bisericescas de catra Ierarchia cea serbeasca, statorindu: ca

1. Nici o comuna romana, prin urmare nici unu Romanu se nu iee parte la alegerile pentru congressulu serbescu, deci firesce cu atatu mai putinu la alegerea mitropolitulu serbescu; Se se substerna o petitiune la inaltulu Tronu prin o deputatiune generala, carea va mediloci reinvierea vechiei nostre mitropolii si spre acestu scopu concederea tierenei unui congressu bisericescu, compusu din cleru si mireni;

3. Congressulu se alega d'in sinulu seu o comisiune, carea luandu intielegere cu comisiunea delegata de congressulu serbescu, va starui se inlesnesca lucrurile pregatitoare spre infiintarea despartirei nostre administrative Ierarchice; intielegandu-se de sine, ca legatur'a dogmatica remane neclatita in eternitate; cara

4. deputatiunea generala constatatoare d'in reprezentantii tuturor Romanilor orthodoxi d'in imperiulu austriacu se se conduca de Excellentia Sa, Episcopulu, Baronulu de Siaguna, si subscrisulu e insarcinatu pe langa comunicarea celor otarite a provoca pre Excellentia Sa, sa se puna in fruntea deputatiunei.

Cu aceasta se incheia adunarna dintai.
In urmarea acestei onorifice insarcinari n'am pregetatn ami implini chiamarea, impartasindu Excellentiei Sale otaririle nostre si provocandu-lu totudeodata la primirea acestei frumoase misiuni.

Dupace dara Excellentia Sa, D-lu Ep. Siaguna se invoi a lua asupra sa acesta sarcina, am aflatu de lipsa a conehiama pe 10 Fevruariu a. c. a doua adunare, la care venira era reprezentantii diecesei aradane, si cei banatieni d'in toate cla-

sele poporului, precum: inteligenti, negociatori, meseriesi si tierani, si anume cesti d'in urma fara reprezentati si prin doi bravi tierani d'in comunitatea St. Miclosiului mare.

In aceasta adunare numeroasa referindu cele amintite despre conducerea deputatiunei, s'a luat la desbatere cum se urmeze alegerile deputatilor; ca—ci dupa cum se scie fratii d'in diecesele Ardealului si Aradului avendu episcopi romani si a legu reprezentantii sei prin Soboru, la care se participa si clerulu si mireni. Diecesele Timisiorii si a Versietiuului inse adeca Banatienii orthodoxi, in lipsa de episcopi romani ne fiindu in acea placuta pnsetiune de a si pute alege ablegatii sei prin soboru, eara de altucum, forte bine sciindu-se, ca reesirea unei cause atatu de importante nu pote fi rezultatulu numai a unei deputatiuni ocazionale, s'a mai propusu, ca pe catu va ierta angustatimea timpului, sa se provoce tote comunitatile romane orthodoxe d'in Banatu, la alegerea unui seu a doi reprezentanti generali insarcinati de a starui ne incetatu pana la reesirea acestei cause; dara fara de acestia se se mai alega si ablegatii locali d'in comunitatile cele mai insemnate spre a insoti deputatiunea generala la substernerea petitiunei generale.

Intru acestu chipu adunarea intarindu cele incheiate in datulu de 21 Ian. a. c. a mai otaritu: ca

1-o comunitatile romane orthodoxe din Banatu vor alege unulu seu doi reprezentanti generali, insarcinandu-i, ca neinteruptu si in toate casurile se se santiesca increderei pnae in treusii, si-i va prevedea cu credintionali;

2-o comunitatile cele mai insemnate potu alege si ablegatii locali, cu scopu de a lua parte la substernerea petitiunei generale si i-va prevedea earasi cu credintionali; in fine

3-o adunarea insusletita pentru caus'a acest'a a aflatu de bine ca membrii deputatiunei se grabesca cu placarea catra Vien'a, si a otaritu prin urmare ca toti membrii deputatiunei se sosesca pe seara de 8 Martiu c. n. in Vien'a.

Pe catu imprejurarile iertara otaririle adunarilor, s'au si adusu in conoscint'a celor mai multe comunitati, dupa cum acest'a luminatu adeveredia nenumeratele credintionali, prin cari se impune mie si fratelui meu Antoniu placut'a insarcinarea de reprezentanti generali ai Romanilor orthodoxi din Banatu. De altcum s'au mai alesu si ablegatii locali, adeca din Lugosiu doi, din Sasca 1 si din Biserica alba earasi 1, anse onoratulu deputatu alu Bisericei albe bolnavinduse n'a pututu lua parte la substernerea petitiunei, precum nici deputatulu Beiusiului nici alu Urbei mari, alesi prin soborulu Diecesei aradane.

Deputatiunea constatatoare din 16 membrii, si anume, din 4 ardeleni, 2 Ungureni, 4 Bucovinieni si 6 Banatieni au si ajunsu pe dioa defipta, dar lipsindu Maiestatea Sa c. r. apostolica din Vien'a, deputatiunile intrunite au aflatu de scopu a substerna petitiunea Serenitatei Sale, archiducelui Rainer.

In urm'a acestei decideri intrég'a deputatiune condusa de Excellentia Sa Episcopulu Siaguna, in audiint'a din 15 ale curgatorei depunandu cu umilintia atins'a petitiune in manile Serenitatei Sale, fa rogatu preumilitu, ca Inaltia Sa se se indure a o substerna Maiestatei Sale, prebunului nostru monareu, si se o sprijonesca cu inalt'a sa binevointia. Serenitatea Sa, archiducele cu nascut'a sa gratia a incredintiatu deputatiunea despre inalt'a sa consideratiune promitandu, ca ne va innainta drept'a nostra causa.

Dupa acesta mergandu toti deputatii in corpore si la Excellentia Sa, Domnulu Cancelariu ungurescu, contele de Forgach precum si la Excellentie Sale Domnii ministri, Contele Nadasdy, Schmerling si Lasser, au aflatu pe tutindini cea mai caldurosa intimpinare.

Petițiunea asternută la înaltul tron cuprinde în sine preumiltă rogare pentru reînvierea vechii noastre Mitropolii și concederea unui congresu bisericescu constatatoriu din 40 de fetie bisericesci și 60 mirenesci; dinș'a ca unu actu de pre mare însemnatate se vá publicá la timpulú seu din cuventu în cuventu. *)

Fiindu ca venirea Maiestatei Sale c. r. apostolice înca nuse scie de secur, membrii deputatiunei s'au unitu într'acea, cu numai parintii piscopi, Domnulu Eudoxiu Hurmuzachi și subscrísulu se remana în Vien'a spre a asteptá sosirea Maiestatei Sale, și spre a face cuvintioasele pasiuri ulterioare;

Eata dara rezultatulu ambeloru adunari. — Eata și pasii facuti pana acum în caus'a autonomiei nostre ierarchice.

Cu ocașiunea acésta nu potú se nu esprimu ví'a mea multiamire pentru comun'a incredere, ce mi s'a datu asecurandu, ca nimicu m'a face mái ferice, decatu placut'a ocașiune, de a implini ca Romanu datorintí'a — mi de Romanu.

Dumnedieu cu noi și cu sant'a nostra causa!

Andreiu de Mocioni.

Vienna 12 Martie.

Dintre membrii deputatiunei române pentru restabilirea Mitropoliei rescrítene, cei mai málci púrscirь Vienna din vramá d'afúsherei Depútatíunei și ascherepei petíciunei respectíve la lozírile mai d'nalte. Mai remasery aicea p'mái ambii Pър. Епископíи și дикъ преа п'д'ини dintre чейлалци membrii, pentru ca la sosirea Maiestatei Sale dela Venezia, carea se ascheantь din dekrúdereá съп'т'м'ней ачестеа, сь се д'п'ф'ц'ишезе, чейл п'д'инь д'ин ф'еикаре провинць кьте з'вл'ь, și ла Ма'iestatea Са, și сь о роаде pentru p'ринтеаска аплачидаре а черереи лорь. Деалт'м'инт'реа д'в'п'ь кьт'ь д'целесер'м'ь, petíciunea maiestatikь ascheryntь д'п'л'ц'ией Sale Архид'чел'ь Райперь прел'нг'ь с'п'нат'ра д'п'п'р'теаскь се și л'з' ла пертрактаре, și п'тем'ь з'иче, кь каска поастрь чеа дреанть și с'лт'ь, конк'из'нд'ь д'ин д'иферителе дескопер'ир'и с'п'чере, аь аж'н'с'ь ла стад'ил'ь ачела, кареле не д'ь челе май в'не сперанце деспре реалисареа дор'инцелорь поастре. —

Ред'птоарчереа Maiestatei Sale dela Venezia, че е дрепт'ь, ведем'ь кь се тот'ь ам'п'ь, дар pentru ачеса сь п'ь кред'ц'и, кь д'ин интервал'ь ачеста т'мп'л'ь ар'ь п'исос'и, și п'ь с'ар'ь д'п'т'рев'инда спре фолос'ьл'ь și д'п'п'а'нт'ареа касей ком'п'не. Кь десосев'ире че атинце де Еселен'ц'ия Са Пър. Епископ'ь Шар'ьна, вь пот'ь д'п'п'р'т'ьши, кь п'ь есте з'и, д'ин кареа сь п'ь айб'ь д'п'т'л'п'ире și конворв'ире кь персоане д'налте. З'ни д'инт'ре Domnii Ministrii, și пензмерате айте персоане д'ист'инце з'и д'ед'ерь д'ин май м'лте р'нд'с'р'и о'п'оре și акас'ь. —

Аст'з'и аь ешит д'ин „Ост'и Вест" petíciunea Depútatíunei поастре асчерынте Maiestatei Sale prin Архид'челе Райперь, д'ин д'п'т'рег'ь к'в'р'инс'л'ь ей. Доарь ак'т'ь з'ни вор'ь д'п'дрента з'пеле Жарнале идееле și п'ререле лор'ь челе ст'п'гаче, п'ьвл'гате дежа д'ин з'илеле трек'ьте, și п'р'в'итоаре ла скоп'л'ьл'ь și алте д'п'п'реж'ьр'ьри але Depútatíunei și черереи ей. Кред'ь, кь ачеса се ва п'ьвл'ка кьт' де к'в'р'нд' ии д'ин Жарнал'ь поастрь. — *)

Blasiu 20-a Martiu 1862.

Domnule Redactoru!

În ser'a de 30-a Ianuaru v. 11 Fevr. c. n. alu anului curente diu'a aniversaria a Gimnasului de aici se tienu unu balu în folosulu „Asociatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu" — care pentru tempulu de ierna viforosu, — greutatea comunicatiunei în lips'a podurilor preste Ternave, si calea cea rea n'a potutu se fia asi'a cercatu, dupa cumu se asceptara, decúrsera totusi în cea mai mare cordialitate — se jocara salturile natiunali de repetite ori, si altele patriotice fiendu însufletitu publiculu precatu de solenitatea dilei, pre atatu de întentiunea si scopulu celu nobilu al petrecerei. Fericitu e poporulu acel'a, care scie uni placutulú cu folositoriuлу, si petrecerile sale cele nevinovate a si-le infocmi si arangia dupa lipselei celu incungiuara. Romanului i-e lipsa se-si cunoșea carier'a, si pre acea cu tota sacrificarea de sene, si aveni se se avente catra unu venitoriu dein ce in ce mai bunu si mai fericitoriu. A sositu tempulu candu si noue ne e iertatu, a depune ofertele nostre pre altariulu Natianeí. Onorezu, si stimezu zekulu fiacarui'a, care face cea-ce astepta dela d'insulu Patri'a si numele Romanu — cugetu inșa ca nu mi se vá imp'utá, deaca si cu aceasta ocașiune nu potui se nu aducu multiamrita publica celoru ce au ajutatu acésta nobila intreprindere unii si

*) Sa publicatu în N-rulu trecutú.

R.

*) Sa п'ьвл'к'ьт'ь д'ин Нр'ьл'ь трек'ьт'ь

P.

cu fienti'a de facia, iar' altii numai cu tramiterea oferteloru sale.

S'au vendutu	4 bilete	a	2 fl. 50 xr.	—	10 fl.
"	5 "	a	2 fl. —	—	10 fl.
"	1 "	a	3 fl. —	—	3 fl.
"	89 "	a	1 fl. —	—	89 fl.

in Suma 112 fl. v. a.

Nu au luatú parte la balu, inșa au contribuitu urmatorii M. Stimati DD.

- 1 Ioane Balog officialu de Curte in Besenyö — 2 fl. v. a.
- 2 Arseniu Lupanu provisoru Metr. in Cergheu — 2 fl.
- 3 Ioane Pappi Parochu in Craciunelu — 1 fl.
- 4 Ioane Fekete Protopopu in Clusiu — 1 fl.
- 5 Basiliu Ladislau Popu Vicepresied. gubern. — 2 fl. 50 x.
- 6 Anania Popu Protop. gr. cat. in Morlac'a — 2 fl.
- 7 Leontiu Popu Jude proces. in Morlac'a — 1 fl.

Din Brasiovu:

- 8 Mari'a Secareanu — — — — 1 fl.
- 9 Georgiu Nic'a proprietariu — — — — 1 fl.
- 10 Iacobi Muresianu Redactoru Gazetei — — — — 5 fl.

Dela Hunidor'a:

- 11 Ioane Piposiu control. c. r. in Govasdi'a — 5 fl.
- 12 Alimpiu Barboloviciu V. protop. Giulei — 1 fl.

Suma totala 136 f. 50 x.

Substraganduse spesele — 50 fl. —

remanu cá venitu curatu — 86 fl. 50 x. *)

In fine rogandute, cá se o primiti în colónele Telegrafuluí Romanu cu distinsa stima sum al

On. D. Voastre

paratu sprá sierbire

Georgiu Popa m. p.

De'n Bucovin'a, 28 Fevruariu. (Incheere.)

Si noi, aice în Bucovin'a avurám unu trecutú neamicu si fatalu, si nici noi n'am traitu, ci numai am vegetatu; caci scoli poporale si alte institute indemanatice pentru cultivarea nóstra nationala n'am avut; cu toate ca chiar pentru acestu scopu avem nisce mijlóce materiale lasate nóua de parintii si mecenii patriei si natiunei noastre, care mijlóce nu se numera cu sutele si miele, ci cu millióne! — Ce e caus'a ca noi pre langa asemeni mijlóce, totusi asi'a de multu am decadiut fatia cu cele lalte popóre de'n Austria: — caci ce e remanerea în daraptu de altii carii proposiesc, de-catu — decadentia? — nu putem cercetá; caci ne temem, cá cu cercetarea nóstra sa nu venim în fine la necesitatea logica, a dá de — culp'a nóstra propria. Lasam deci trecutulu, si vrem sa ne ocupamu cu presentulu.

„Lucrulu bunu cere sudóre.“ — De si deci cu greu si pe'n cetulu; dara cum e, totusi si ia noi inceputulu cu scolile poporale se face: si de ce; pentru ca aceia, în a caror m'ona sta propri'a si naturala datoría de a conduce si a povatuii poporulu spre bine, — preotii venira la laudaver'a consciintia, ca „dela ei au sa se ceara oile incredutiante lor“ si ca pre'n urmare, au sa deia seama, cum le-au pastorit: — ca a pastori nu e numai a botedia, cununa si 'mormentá: ci si — în mare preferentia! — a invetiá, si în fine, ea a imvetiá nu e numai „sa nu fure, sa nu ucida s. a.“ ci, a „imvetiá“ poporulu în secolulu de astadi mai e: a-i aretá poporulu si demustrá, ca elu este datoriu a se redicá si la o demnitate omeneasca, creșcineasca si — nationala; care aretandu-i, sa-i arete totuodata si modulu, cum elu la acea demnitate sa se poata ure, si apoi sa-l îndemne prin cuventu si fapta, a-celu modu al si activá.

Aceast'a, spre mult'a nóstra bucuria si mangaere, preotii, nostri în regula acum si fac, si unii si staruesc nu numai de'n puteri morale, ci si materiale, cá sa se infintiedia în comunele lor cele parochiale, scoli pentru cultivarea întielesuala a fiiloru sei celor sufletesci. Resultatulu acelor întetiri zelóse e, ca acum în mai multe comunitati de tiara suntu scoli, parte intr'oduse parte intr'oducande.

Fia respectivii indemnatori si sprijinitori convinsi, ca, de si acum multe greuminti le stau în contra pana ce aduc asemeni scopuri la realisare faptica, numele si staruintiele lor, în curendu viitoriu, nu vor fi acoperite de musichiulu uitarei si alu nemultiamirei; ci empodobite cu florile recunostintiei si ale memoriei!

Ieri, prin intamplare, avuram si ocașiune de a fi ca óspe la esamenulu-de iarna în o asemine scóla infintiatá de o deamna, dar' saraca comuna cu demnulu ei preotu. Fu adeca aceast'a în comun'a Ilisiesci; si debue sa marturisim, ca rezultatele acestui esamenu ne suprinsera formalu! — Fatia fura Pre-

*) Acesti bani sau si primitu de catra Casierulu Asociatiunei.

R.

torulu tinutului Gura-Humoru, unii onoratori locali simegiesiti, si mai multi sateni, parinti adeca, de ai invetiaceiloru in sumanele si opincutie! si totiu unanim debuira sa recunoasca dreptu-meritata laudaveritate atatu a invetiatoriului catu si demnului preotu locale.

Cine nu scie diferitele si vertosele prejudetie, care le are unu poporu-de rendu si de totu primitivu in cultur'a intielesuala, cum e alu nostru, in contra scolelor, considerand anca si aceea, ca crearea si dotarea unei scoli cum si sustinerea invetiatoriului cer spese private, adeca dela poporu. Se poate deci usioru precepe, cum-ca intr'oducerea scolelor sub asemeni circumstari nefavoravere, multe si grele impedimente afla, de-oara ca, pe langa greua plecaveritate a poporului la contribuirea materiala pentru fundarea unei scoli fiindu aceea: ta unu bine pentru elu anca — „nepipaiveru,“ prejudetiele imvechite si retacirile „de'n mosi si stramosi“ se opun ori si carei introduceri noue, fia ea si catu de buna, cu o taria, care-i mai puternica, de-catu noulu adeveru, adeca, bunulu intr'oducamentu. Asia au fost purure, asia este si astadi, si asia va mai si fi in totu loculu — la inceputu, pana ce debilulu pruncu alu adeverului v'a mai cresce: Dupa aceea, pre'n adolescerea „pruncului,“ miciorase-va retacirea, si de-ee. 'si va perde puterea-si cu totul.

Chiar aceasti'a aflaram si aice contestatu. Scoala acest'a de'n Iliesci are o etate numai abea de 2 1/2 ani; si acelu poporu, carele nu numai la imfintiarea scolei, ci si la acum deschis'a, areta improtivire — colo cu contribuire, ici cu trimeterea copiilor la scola — acelu poporu dicu, carele mai anu anca privea in scola o sarcina grea si netrebuinciosa, 'l vediu ram ieri cu lacrimi de bucuria, de mangaere si de multiamire pe fatia la frumosele respunsuri ale copiilor sei, atatu din obiectele scolarie, cum am dice, profane; catu si din sant'a relegiune. Grelele spese poporulu acum le-a uitatu, acum, candu anca propriulu folosu alu scolei elu nu-l vede, ci numai miclele semne, ca pruncii lui „sciu din carte“ deci elu numai simte, ca inima lui e misicata de nisce simtieminte de bucuria, pana acum anca ne-sciute; si cu buna seama increderea lui si plecarea-i pentru „invetiatura“ copiilor sei, de-acum totu de-ce mai multu va cresce si se va intemeia.

Ce mai vediu ram la esamenulu de ieri sa ne faca sa putem ave bune auspicii atatu pentru scoala aceasta, cãtu si pentru Junele-i invetiatoriu, fu, ca acea franchetia, acea vioiciune ne-vinovata ce caracterisadia pre pruncii nostri romani, acea, dicu, icoana bine-nimerita a inimei si spiretului pruncilor nostri, o vediu ram si chiar la darea respunsurilor, normala si neschimbata. Aceasta cercustare luand in consideraciune si aceea, ca respunsurile fura chiare si precise, ne adusera la multiemitorea conclusiune, cum-ca invetiatoriulu scolei acesteia langa o serguintia esacta si unu metodu bunu si bine potrivit in impartasirea invetiamentului impre'una si o tritare cugetatãre a pruncilor in comunu: eara in parte, amesurata insusietatilor individuale ale fiacarui invetiacelu. Se vede deci, ca Dl. acestu invetiatoriu, cu tota primitivitatea-i in practica invetiatoriala, avendu pe langa calitatile de invetiatoriu bine formate, si o inima romana, nu se aluneca in adesa-ori forte alicioasa gresiala, si mai cu seama pentru pedagogii cu inima straina — de a se abate dela necesariulu si principalele assiomu: „Nu intrebuintia la apariciunile vivace ale pruncilor o asprime sparietoria!“ — la care assiomu noi fatia cu retinaciunea poporului catra scoli, mai adaogem: nu areta asprime sparietoria pruncilor si pentru aceea, ca sa nu sparii prin prunci, si pre parintii lor, pre — poporu.

In privinti'a aceasta audiram, ca multu meritu are si Dl. parochu de locu, carele e totu odata si catechetulu scolei acesteia pline de sperantia, si carele, nu numai multu starui fapticu si moral la aducerea in vieatia acestei scoli, dand chiar si o casa a sa propria gratis pentru ea, pana ce se va edificã in drumulu concurentiei cu fundulu relegionariu unu loculu potrivit — ci si acum ne'ncetatu are cea mai amicala ingrijire pentru bun'a stare si sporire a scolei, ajutorendu-o, cu toate ca si singuru are o familia gre, si cu mijloce materiale si pe scola si pre invetiaceii cei mai saraci.

Sub asemeni imprejurari frumose si favoritore cum suntu aceste ale junei scole de'n comun'a Iliesci, putem sperã, ca, de'n o parte necesitatea si folosulu scolilor de-ce de-ce mai multu se vor popularisa intre locuitorii nostri tiarani, discreditand si slabiud prejudetiele lor ce le mai au in contra scolilor si „invetiaturei“: eara de'n alta parte scolile iariurite consciintios de preoti, consciintios tratate si de invetiatori, nu vor lipsi, sa-si ajunga scopulu lor celu sublimu si salutoriu.

Университатеа съсеаскъ.
(Капетъ.)

Деспърдетънтъл III. 1 се примеште III. 2. провакъ о деспатере маї лънгъ.

Болога провъне съ се зикъ дн лок де фъръ адитаментеле имперіалѣ, провинціалѣ ши ко̀нѣналѣ, къ адитаментеле ла дареа де пьштъ: —

Лѡв провъне скъріреа ла 80 фл. дн локъ де 100.

Раніхер граде атенциѣне адънрїї спре ачеа, къ проіектъл ачеста аре валор пьмаї пентрѣ диета чеа маї апроаїне, спрїжїнеще провънереа лѣ Болога фъръ адитаментеле ко̀нѣнал.

Вр. Тїнкъ днкъ спрїжїнеще ачеста провънере.

Шварц дн ко̀нтра.

Клеїн ши Бїндер спрїжїнеще провънереа лѣ Раніхер.

Гьлл пѣ вреа адитаментеле дар вре съ сказъ сьма.

Балотїрі спрїжїнеще провънереа лѣ Болога.

Ла вотїзаре каде ачеста провънере.

Балотїрі енвїчїѣ вѡт сепарат.

Преш. се тїрѣ, кѣм ел вре съ дее вѡт сепарат аспрã знеї пропѡзіциї карѣ пѣ а венїтѣ дела елѣ.

Болога черѣ вотїзаре аспрã проіектълї лѣ Лѡв пентрѣ редѣчереа сьмеї.

Шї ачестѣ проіектъл каде.

Деспърдетънтъл III. 3 дѣ сарѣшї апсѣ лѣ Болога, ка ла чепсл де 8 фл. съ се ко̀нѣнте ши адитаментеле.

Балотїрі дн спрїжїнеще.

Раніхер зїче съ пѣ се амїнтеаскъ адитаментеле.

Лѡв ка ши Раніхер.

Смїдт пентрѣ ко̀нчентълѣ оператълї.

Др. Бїндер амїждереа.

Маїорїтатеа се декїарѣ пентрѣ ко̀нчентълѣ оператълї.

Шпеїдер вре ла III. 3. в дѣпъ квїнтеле сьпретїї канї вїсерїчїї аї знеї рекъноскъте хрїстїане, съ се пѣпъ: сѣѣ мосаїчїї ко̀нфесїїнї ш. а.

Аспрã ачестей пропѡзіциї се вѡтѣзъ ши маїорїтатеа о примеште.

Акѣта се маї адавгъ ши ла III. 4. в тот ачесте квїнтеле.

Балтес вре съ аїве спецификате пѣтеле локвїлорѣ карѣ стаѣ къ ачеле пѣ о асемеѣне пѣдїме а ко̀мерчїлїлї, індустрїї ши месерїї.

Ачеста се реїѣптѣ.

Болога аче ла III. 4 а. а провънереа ка дн чепслѣ де 5 фл. съ се дрїмеаскъ ши такса канѣлї ши адитаментеле.

Балотїрі провъне а се пѣне 8 фл. ѡа къ такса канѣлї ши адитаментеле.

Др. Тїнкъ спрїжїнеще пе Болога ши зїче: еѣ апѣ маї адавѣ ла пѣнктъл ачеста: ши тогї ачеїа, карїї аѣ фькѣт сервїцїї мїлітарѣ, еѣ пѣ ведѣ нїчї о казѣ пентрѣ че пѣ сар пѣтеа да ши ачестей класе де ѡтени дрѣнтѣл де алеѣере фъръ де черїпѣеле маї сьсѣ пѣтерате, де орече солдацїї карїї стаѣ тогѣ дезпа гата амї жертѣї вїаца пентрѣ аперареа патрїей; ва о парте маре дїн трїншїї пентрѣ ачеїа пѣ потѣ девенї алегьторї фїїндѣ къ пѣ шаѣ пѣтѣт агонїїї аверѣ дестѣлѣ, еар аверѣа алтора сãѣ пѣвсїїтѣ пѣпъ кьндѣ вїедїї фечїорїї сãѣ жертѣїтѣ пентрѣ патрїей ши днпѣратѣ.

Раніхер аша ар тревѣї съ фїе ши Докторїї де медїцїнѣ алегьторї фъръ алтѣ квалифїкациѣне.

Др. Тїнкъ. Пентрѣ ачестїа са днгрїжїт леѣеа дн пѣнктъл сьс атїнсѣ.

Провънереа пѣ се примеште.

Балтес вре ка ла офїціалїї ко̀нѣналѣ „съ се пѣпѣ пѣштѣнтї“ ка съ пѣ вїпъ врезпѣл дїн Галїцїа.

Нѣ се примеште.

Ла III. 5. а. зїче Др. Тїнкъ: Еѣ сьпѣ де пѣрере кѣм къ пѣнктъл ачеста съ се стеаргъ къ тотѣл, дьндѣ дрѣнтѣл де алеѣере тѣтѣрорѣ фетемлор, каре аѣ днсшїрїле маї сьсѣ черѣте внде сїнгѣре поартѣ еко̀номїа касеї; дїн пѣнктълѣ де ведере де дрѣнтѣл пѣ аѣлїс насѣ пентрѣ че сар пѣтеа ескїеѣ о пѣвере дела дрѣнтѣл де алеѣере ал репосатълїї еї вѣрватѣ, де ѡрече ачестїеа къ аѣтѣ маї греѣ дї есте сїнгѣрѣ а пѣрта тоате греѣтѣлїе статълїї кѣм се черѣ дела вндѣ вѣрватѣ. Ачеста модїѣне повъ а датѣ казѣ ла о дїскъсїѣне маї марѣ, вїне лѣкрѣ ла вотїзаре ачї къ дѣрере тревѣе съ тѣртѣрїсїмѣ, къ модїѣнеа пентрѣ даме де маре днсемпѣтате пѣ а фѡбѣтѣ днестѣл спрїжїнїтѣ, пѣнтрѣ а фї примїтѣ.

Ла вотарѣ каде ачеста провънере.

Балотїрі аѣл III. 5. с прѣ север; дѣпъ пѣререа лѣ крїтїеле енвїтерате аколо съ пѣ детрагъ дрѣнтѣлѣ де алеѣере, елѣ провъне дарѣ лѣсареа лор афарѣ.

Нѣ се спрїжїнеште де нїмїнеа.

Ла III. 6 дореште Лѡв дн лок де 24 апї еѣ се пѣпъ 30 апї Се примеште. —

Реферата референтъ Гълл мерце маі департе дитраколо ка пълктеле деуъсе дн релационе ши примите де Университатеа националь стсеаскъ съ се аштернъ дн дрѣмъа леѣвигъ днтр'о репрезентационе прѣвѣмилъ ла трентеле тронъмъ.

Се примеште.

Др. Талман обсервезъ, къ дн днтраре ла III. дн кеітѣра 5 се зиче, къ репрезентационеа съ се аштернъ прин о депзтаціоне.

Тримітереа знеі депзтаціоні се спріжинеже.

Ла прозвперее лѣ Binder се амѣнъ десватереа шентрѣ ачестеа депзтаціоне националь не шедінца вѣтоаре.

Къ прозвпереме финалі але референтълѣ адънареа есте дн делѣасъ афаръ де Баломірі, каре чере лѣпъдареа знора.

Болога енънчѣвот сепарат (лам профѣс дн Нрѣл трекѣт.)

Дн Шедінца дн 12 Мар. к п. се чѣтеже ши веріфікъ протоколъ шедінцеі трекѣте.

Преш. Университатеа Националь а примѣт дн принципъ тримітереа знеі националі депзтаціоні ла Вiena. Акъма даръ се лѣкръ деспре ачестеа, дн кѣте персоане съ констеже ачестеа, кѣм съ се аконере кѣлѣемеле еі ши кѣм съ фѣе адеперее.

Гълл Университатеа са прозвнчѣат пентрѣ Комеслюкціиторіѣ ка кондѣкторіѣл депзтаціоней; елѣ маі прозвне даръ днкъ треі метврѣі.

Раніхер се дндестѣлече къ доі, — ши пентрѣ пѣнкѣтѣл спеселорѣ.

Вагнер, Др. Тінкъ ши Сміт спріжинеаскъ прозвперее лѣ Раніхер.

Лѣв. прозвне о модіфікаціоне ка адекъ пентрѣ тоате евентѣлѣ днле съ се адегъ знѣ съвѣстѣтѣ.

Прешедінтеле примеште кондѣчереа депзтаціоней, нъ шѣе днсъ къ пѣтеа елрѣтѣнеа дн Вiena нѣнъ ла днкеітереа пертрактѣрилорѣ еі, се поате днѣтѣмла, ка елѣ съ требе а се днѣтоарче маі кѣрѣдѣ, ши ажѣндевор атѣнчѣ доі метврѣі.

Балтес, Лѣв, Шварц врѣз знѣ съментѣ токмаі пентрѣ ачестѣ касѣ.

Баломірі се декларъ, къ Днѣ кѣпоскъндѣ інкомпетенца зніверсітѣціі естеіа ла десвасереа ши пертрактареа деспре кѣсѣтѣвееа теріторіаль ши леѣеа електораль; ши кѣпоскъндѣ Днѣ депзтаціонеа трѣмѣцѣндѣ дн прівінца аста ла Вiena нѣ де депзтаціоне а націоней днтрееі дн фѣндѣлѣ реѣцѣ, чѣ нѣмаі де депзтаціоне сасо-національ; аша даръ елнѣ врѣ а лѣа парте ла конѣлѣтаре ши вѣтѣсѣре дн прівінца депзтаціоней със помените. Декларационеа аста а Депѣт. Баломірі са примѣтѣ дн партеа челоралалѣ метврѣі аі Универсітѣціі де о конѣквенѣ а опініоней сале пѣлѣ ачѣ декларате.

Ласел дн контра адеперей съплентълѣ, маі вѣне о депзтаціоне маі маре; саѣ де лок треі саѣ доі метврѣі.

Вагнер се днѣвоеште.

Раніхер се днѣтоарче ла доі метврѣі ши зиче къ ши есперіиѣеа е дн контра знеі депзтаціоні нѣмероасе.

Маіоритатеа се декларъ пентрѣ треі метврѣі інкѣсіѣв къ Комеслюкціиторіѣлѣ.

Прешедінтеле нѣне акъма днѣреварееа, кѣндѣ съ фѣкъ тоѣлѣ депзтаціонеа? — Къ десватереа оператѣлѣ комісіоней де шенте днкъ нѣ е деслѣтѣтѣ проблемѣа Универсітатеі. — Маі лѣкръ днкъ доѣ комісіоней пентрѣ прозвперей деспре органиѣареа жѣвѣтѣціей ши пентрѣ леѣеа комѣналъ ши адмѣнѣстраціонеа політѣкъ. Депзтаціонеа арѣ тревѣ съ іа къ сіне ла Вiena знѣ перѣкѣтѣ програм. О прівіре а діетеі трансѣлане днѣ тоате сентеле нѣ е де темѣт. Ши аша даръ ел ар фѣ пентрѣ ачестеа, ка депзтаціа съ мерѣ нѣмаі атѣнчѣ, кѣндѣ вор фѣ десѣлѣнѣрате ши челелѣте елаборате.

Адънареа се днѣвоеште.

Ла днѣреварееа: Съ се фѣкъ де лок адеперееа, саѣ нѣмаі атѣнчѣ кѣндѣ Универсітатеа днѣ ва фѣ деслѣгат проблемеле сале, са прозвнчѣатъ адънареа пентрѣ амѣнаре.

Че днне де пѣнкѣтл спеселор се аплѣчѣдезе діете де 10 фл. ши се хотѣраште, ка съ се рекѣре конѣсіторіѣл провинціале пентрѣ днѣвоіреа, ка съ се іа дн касѣ Националь спре скопълѣ ачестеа 2000 фл пѣлѣнѣ депзперееа сокотелеі.

Раніхер примеште съ фѣкъ петіціонеа.

Шедінца дн 29/17 Мартіе.

Днчѣнъ ла 10¹/₄ ѣре къ чѣтѣреа протоколълѣ Шедінцеі дн 12 Мар. н. каре се веріфікъ. Се чѣтѣрѣ апоі вѣтѣрѣле сепарате ла оператѣл Комісіоней де шенте ал Д. Болога, Др. Тінкъ, Балтес ши Binder. Ла обіектѣл зѣлеі а фѣост репрезентационеа кѣтрѣ Маіестатеа Са, дн кареа са кѣпрѣнѣ ши оператѣл комісіоней де шанте модіфікатѣ днѣ десватереме че се фѣкѣрѣ дн шедінцелѣ трекѣте, пре каре ле амѣ днѣкѣрѣтѣшѣтѣ ши ноі. Ачестеа фѣрѣтоасъ репрезентационе се прѣмі знанѣм ла прозвперееа депзтѣтѣлѣ Медіашѣлѣ Сміт.

Се лѣз апоі ла десватере протестѣл ромѣнлор дн скаѣнѣл Сѣвѣлѣлѣ асѣпра пѣдеѣвѣтѣі адеперей а депзтаціонр конѣлѣкѣсѣлѣ ачестѣі ши референтѣл Вагнер фѣкъ пропозіціа, къ съ нѣ і се деѣ пічѣ о асѣлѣтаре. Че е дрѣптѣ Др. Тінкъ аспѣрѣ компѣтѣнѣца ромѣнлора аштерне ачестѣ протестѣ ши леѣеа, каре

е кѣлѣкѣтѣ прів ачестеа адеперееа ши фѣ спріжѣнѣтѣ ши де Баломірі, сасѣі днсъ днѣреѣвѣнѣдарѣ тоате соѣсіемеле, ка съ фѣкъ ши че нѣ е дн леѣеа дрѣптѣ, ши аша се прѣмі прозвперееа референтълѣ. Ачѣ ворѣ Про. Сміт къ тоате пѣчѣнѣіреа каре дн карактерѣсѣсъ ши арѣтѣ ранѣоареа каре клѣчѣе дн інѣма лѣі асѣпра ромѣнлорѣ къ ворѣе вѣтѣшѣтоаре не demne de ѣи вѣрѣватѣ кѣлѣтѣ асѣфѣлѣлѣ, днкъ Др. Тінкъ тревѣ съ се днѣгрѣдѣсѣкъ асѣпра tendinѣей ачестѣі депзтѣтѣ. Се чѣтѣрѣ апоі ши алте протесте але ромѣнлорѣ ши алѣора, каре ворѣ венѣ лѣнѣ ла десватере. — Шедінца де асѣтѣі арѣ съ фѣе пентрѣ ромѣнѣ де о маре днѣвѣдѣтѣрѣ, пентрѣ ачестеа не вѣмѣ днѣторѣе ла еа.

№. 1—12

Publicare.

de concursu literariu la Premiile Rosetti.

Pré onoratul D. Conte Carolu Rosetti, care, pe lungă premialu destinatu pentru conceperea celei mai bune „Istoria Romanilor“, depusu mai denainte la Episcopii'a dreptu credințiosa a Ardealului din Sibiu, ca unu rară Mecenate în aceste timpuri de materialismu, binevoise în 21 Maiu 1860 s. v. a mai depune la subscris'a Eforia a școlilor românești din Brașiovu încă alte trei premia: două, fiecare de câte 250 fl. v. a. împreună cu interesulu loră convenitu pre două ani, dintre care unul destinatu pentru cea mai nimerita traducere a lui Syvetoniu „De vicțiile celoră douăspreziece Cesarii“, altulu pentru traducerea lui Iordanes (Iordanes) „de Originea Getiloru seu Gotiloru și faptele loră“ în limb'a romanășca în terminu de două ani de—la 21 Maiu 1860—21 Maiu 1862; alu treilea pentru traducerea tuturoră scripteloră existinți a le lui Tacitu de 1000 fl. v. a. împreună cu fructulu pe 4 ani.

De óra—ce terminulu prefiptu pentru traducerea lui Syvetoniu și a lui Iordanes vine sa espire la 21 Maiu a. e. subscrisa Eforia, conformu oblegatiuni luata asupra sa facia contra D. Conte S. Rosetti, se grabesce cu acésta pedeparte a provocă pe aceia dintre On. Literati romani, cari, concurandu voru fi tradusu pe unulu seu altulu din Autorii mentionati, că pona la 21 Maiu a. e. se si tramita Manuscrisale francate la Eforia Școl. rom. din Brașiovu; éra ped. all'a a descoperi competentiloră nestramutal'a determinare a generosului Mecenate: ea, deca va fi si cu voi'a respectivului Traducatoriu, Domni'a sa e inclinat a tipari cu spesele sale Manuscrisale sub următoriele condițiuni:

a) Că, dupace se voru strage din vendiarea esemplariloră spesele tiparite, restulu sa ramana cá beneficiu pe seama Traducatoriuului;

b) Că sa dea gratis cate două esemplaria pentru fiecare Biblioteca romanășca aflatór a aici si dincolo, si două pentru Bibliotec'a Rosetti din București. —

Aprețierea si ajudecarea Traduceri se va face de o comisiune delegata din partea Eforiei Școl. rom. din Brașiovu statatória din trei barbati intregi si de specialitate. — Resultatulu Concursulu se va aduce la cunoscentia On. publicu cetitoriu la timpulu seu.

Brașiovu 12 Martiu 1862.

Eforia Școliloră romanesci

Damianu Datcu

Presedinte.

№. 11—3.

— INTERECANȚILOR —

карѣ дорѣскѣ а днѣвѣца фѣврікаціонеа де дрожде тѣскѣте днѣнъ метода чеа маі поазъ, ле дндрѣптѣ атенѣціонеа спре ачестеа, къ еѣ сънтѣ кѣпоскътѣ къ чѣле маі фѣлѣсіторѣ дндрѣптѣрѣ дн вранжа ачестеа, амѣ лѣкратѣ дн деара интернъ ши естернъ къ ресѣлтѣтѣлѣ чѣлѣ маі вѣнѣ ши сънтѣ прѣгѣтѣтѣ а рѣгла фѣврічѣ поѣв пентрѣ дрожде тѣскѣте ши а да дн фѣвріка меа о інстрѣкціе къ темей.

Лігніц дн Шлесіа Прѣсіанъ лѣна лѣі Мартіе 1862.

Іосіѣ Рендшміт

фѣврікантѣ де дрожде тѣскѣте.

№. 4—3

ЦИТАЦИОНЕ EDICTALЪ.

Іоан Сжнѣ, дн Комѣна Порчештѣ, Скаѣнѣл Сѣвѣлѣлѣ, каре къ некредѣнѣжъ, акъм де шѣсе анѣ, маі пѣрѣжѣтѣ нре леѣжѣта са Содіе Іоана Саркѣзѣ, тот деа коло, прѣкѣт, ши Гаврілѣ Пѣрече тот дн зѣеа Комѣнъ ши Скаѣн, каре акъм де доі анѣ, ши шѣсе лѣнѣ, къ некредѣнѣжъ маі пѣрѣсѣт пре леѣжѣта са мѣіере Анна лѣі Іоан Філіп, тот дн Порчештѣ, се провоакъ прів ачестеа, ка дн термінѣ де ѣн анѣ, ши о зі, дела датѣл де фѣдъ, къ атѣта маі вѣртѣсѣ, съ се івеаскъ дн персоанѣ лѣнѣтеа Скаѣнѣлѣ Прѣтопопѣсѣ гр. рѣс. ал Трактѣлѣ ал II—ле ал Сѣвѣлѣлѣ, спре а ста фѣдъ къ леѣжѣтеле сале соѣі днѣсѣ нѣмѣте, къ кѣт къ, ла дн конѣтрѣ съ ворѣ хотѣрѣж, ши фѣрѣ де дѣнѣшѣ, чѣлеа че діктеазъ СС. канѣане вѣсерѣчештѣ ши лѣдіме чѣвѣле дн прівінца ачестеа.

Сѣвѣлѣ 20 Іанзаріе 1862.

Іоанн Пановіч Прог. гр. рес. дн Тракт. Сѣвѣлѣ ал 2—леа